

brev af 1ste October 1842, Peder Johansen sammesteds ifølge Fæstebrev af 1ste October 1827, Niels Hansen sammesteds ifølge Fæstebrev af 23de September 1824, Sander Jacobsen sammesteds ifølge Fæstebrev af 30te December 1813, betale Alle paa samme Maade 4 Tdr. Rug og 4 Tdr. Byg aarlig.

Vel er der med Hensyn til denne forhøiede Afgift bemærket i Fæstebrevene, at den skulde æquivalere Fæsternes Fritagelse for Renters Svarelse af den paa Udskiftningen anvendte Capital, idet der i nogle af dem, som Hjemmel herfor, er paaberaabt Bestemmelserne i Forordningen af 15de Juni 1792 §§ 8 og 10, men vi maae derimod formene, at disse Lovbestemmelser ikke ere anvendelige i nærværende Tilfælde, hvor Godseieren ved Dispositionens Indhold er undergivet en saadan Indfrankning i hans Ret til at forhøie den aarlige Afgift, at det ikke staaer i hans Magt at fastsætte en vilkaarlig Ansættelse af denne Godtgjorelse, og at derfor denne maatte fastsættes i Overensstemmelse med bemeldte Forordnings § 6. Men at der skulde en saa betydelig Afgift til at æquivalere Renten af den paa Udskiftningen anvendte Capital, maae vi paa det bestemteste benægte, og vi troe saaledes med Føie ogsaa at kunne besvare os i denne Henseende. Til samme Resultat kommer ogsaa det tidligere paaberaabte Præjudicat. Til Oplysning om disse Udskiftnings- og Udskytningssomkostninger vedlægges Forretningen derover i Udskrift af 6te Juli 1831.

Vi maae fremdeles beklage os over, at der i flere Tilfælde er paalagt Fæsterne uden Godtgjorelse at udrede Skatter af Jordstykker, som de ikke have i Brug. Saaledes ere Peder Larsen af Allindemagle ifølge fornævnte Fæstebrev, Niels Hansen af Haraldsted ifølge Fæstebrev af 23de September 1824 med flere paalagt at betale Skatter og Afgifter af Skovstyld-Hartkorn, der paa hvilte den Skov, der ved Udskiftningen er fra tagen derra Gaarde, og nu besiddes af Godseieren. Men, da et saadant Paalæg dog gaabenbart ikke kan betragtes som andet end en Forøgelse af de ved Dispositionen foreskrevne Fæsteafgifter, saa maa det ansees som stridende

imod dennes Bestemmelser, og følgelig som ulovligt.

Der er dernæst paalagt flere Fæstere forskjellige Præstationer, hvorfor der vel er tilstaaet et Ved erlag, men et aldeles utilstrækkeligt. Saaledes skal Peder Nielsen af Allindemagle ifølge hans nævnte Fæstebrev sjøre en Favn Brænde fra Skoldnæsholms Skove til Roeskilde, for en Betaling af 1 Rbd. 3 Mk., en lignende Bestemmelse findes i det allerede nævnte Fæstebrev for Peder Larsen sammesteds; Sidstnævnte skal for den Fordeel, Stedet nyder i Fritagelse for Bearbejde m. v., betale aarlig 6 Tdr. Rug efter Capiteltarten, som dog aldrig maa være under 3 Rbd. Solv, men vel over, ligesom han skal levere en Andeel af den udfreyne Fourage imod at nyde den derfor tilstaaede Godtgjorelse. Af lignende Bestemmelser findes der mange i de forskjellige Fæstebreve; de have alle det tilfælles, at de tillægge Godseieren en Rettighed og Fæsteren en Pligt, at de følgelig maae antages at være bestemte af Hensyn til hans Fordeel, og at de ligge udenfor den paagjældende Disposition, ligesom de endog indeholde en imod den almindelige Lovgivning stridende Forøgelse af Hovet. Dette Tilfælde, ligesom det foregaaende, er ved nævnte Præjudicat afgjort i Fæsterens Favør.

Af mange andre Uregelmæssigheder og Lovovertrædelser skulle vi indskrænke os til endnu at nævne, at i ommeldte Peder Nielsens Fæstebrev er betinget, at paa Herkabet's Forlangende skulle de Fordele ophøre, som maatte være forbundne med, at Hovedgaardstær har fulgt denne Gaard, at det i flere Fæstebreve er fastsat, at Fæsteren uden Godtgjorelse ene har at udrede de Skatter, som i Fremtiden maatte paalægges Siedel eller Hartkornet, hvad enten det bestemmes, at Skatten skal svætes af Gieren eller Fæsterne, at Peder Nielsen ifølge hans nævnte Fæstebrev er pligtig til, paa Gierens Forlangende, at lade sin Gaard udgaae af Absurancen, at Hans Christophersen i Jydstrup ifølge Fæstebrev af 7de October 1826 ikke maa afbenytte den ved Placat 9de Juni 1817 tilhjemlede Ret til at fordre Optagelsespenge o. f. v.